

Besluit nr. 043 / RHN / 2017

Aanwijzing ligplaatsen tankschepen om te wachten

De Havenmeester van Amsterdam

Gelet op:

- Artikel 3.10 van de Regionale Havenverordening Noordzeekanaalgebied 2012;
- Het besluit van 26 juni 2012 (Gemeentebld Afd. 3B, nr. 91, 18 juli 2012), waarbij de havenmeester namens Burgemeester en Wethouders is gemandateerd voor het nemen van besluiten op grond van de Regionale Havenverordening Noordzeekanaalgebied 2012 en het Havenreglement Noordzeekanaalgebied 2012, waaronder het besluit als bedoeld in artikel 3.10 van de Regionale Havenverordening 2012.

Overwegende dat:

- Het college, en in mandaat de havenmeester, op grond van de Regionale Havenverordening 2012 de bevoegdheid heeft om openbare ligplaatsen voor tankschepen aan te wijzen; daaronder begrepen is de bevoegdheid om openbare ligplaatsen aan te wijzen ten behoeve van de uit te voeren activiteiten op die ligplaats;
- De bevoegdheid de mogelijkheid biedt openbare ligplaatsen aan te wijzen, waar deze schepen veilig en verantwoord ligplaats kunnen nemen;
- De achterliggende gedachte van deze bevoegdheid het milieu en de veiligheid in de haven is;
- Er een noodzaak is tot het vast stellen van ligplaatsenbeleid voor tankschepen geladen met of leeg van onverpakte vloeibare gevaarlijke en schadelijke stoffen op openbare ligplaatsen;
- Er bij de onderhavige aanwijzing rekening is gehouden met de aspecten externe veiligheid en milieubelasting in relatie tot de aard en hoeveelheden van de gevaarlijke en schadelijke stoffen en de door de schepen uitgevoerde activiteiten tijdens het wachten, zoals schoonmaken en repareren.
- Er bij de onderhavige aanwijzing aangesloten wordt bij de zonering, zoals genoemd in de Gebiedsvisie Externe Veiligheid Westpoort.

Besluit:

I.

De volgende openbare ligplaatsen aan te wijzen, waar tankschepen geladen met of leeg van vloeibare, onverpakte, gevaarlijke of schadelijke stoffen ligplaats mogen nemen om te wachten, zoals aangegeven op de gewaarmerkte plattegrond opgenomen in de bijlage van dit besluit. Dit besluit is niet van toepassing voor het innemen van deze ligplaatsen ten behoeve van het rechtstreeks overslaan van lading (boord-boord overslag).

- a. Afrikahaven, afmeerpalen
- b. Amerikahaven, boei 2

- c. Amerikahaven, wacht- en overslagpalen
- d. Hornhaven, boei 2
- e. Mercuriushaven, boei 1 en 5
- f. Vlothaven, boei 6

II.

Aan de aanwijzing zijn de volgende algemene voorschriften verbonden:

- a. De kapitein of schipper van het tankschip dient zich bij het nemen van ligplaats te houden aan de aanwijzingen van de havenmeester;
- b. De kapitein of schipper van het tankschip is gehouden bij het nemen van ligplaats andere wettelijke regelingen in acht te nemen.

III.

Aan de aanwijzing zijn per ligplaats de volgende specifieke voorschriften en beperkingen verbonden:

a. Afrikahaven, afmeerpalen

- i. Ligplaats nemen (wachten)
 - 1. Er gelden géén beperkingen ten aanzien van het type tankschepen en het type lading.
- ii. Schoonmaken en afgifte van slops
 - 1. Schoonmaken geschiedt conform artikel 5.1 van het Havenreglement Noordzeekanaalgebied 2012, met de beperking dat droogmaken als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, onder a, alléén is toegestaan voor tankschepen die moeten herladen in Amsterdam.
 - 2. De afgifte van residuen afkomstig van ladingen, die ingevolge het Havenreglement Noordzeekanaalgebied 2012 vallen onder de opsomming van artikel 4.1, vijfde lid, mag slechts plaatsvinden met gebruik van een dampretouraansluiting.
 - 3. Deze locatie wordt aangewezen als ligplaats, die door de havenmeester als bevoegde autoriteit voor het ADN¹ kan worden toegewezen voor het ontgassen van binnenvaarttankers. De aanvraag geschiedt per VHF kanaal 14 en aan de toewijzing kunnen nadere voorwaarden worden gesteld.
- iii. Repareren
 - 1. Repareren geschiedt conform artikel 4.14 van de Regionale Havenverordening Noordzeekanaalgebied 2012.

b. Amerikahaven, boei 2

- i. Ligplaats nemen (wachten)
 - 1. Er mogen geen gastankers ligplaats nemen.
 - 2. Er mogen géén tankschepen, geladen met stoffen die ingevolge het Havenreglement Noordzeekanaalgebied 2012 vallen onder de opsomming van artikel 4.1, vijfde lid, ligplaats nemen.
 - 3. Er mogen géén tankschepen, leeg van brandbare vloeistoffen met een vlampunt lager dan 55 graden Celsius, ligplaats nemen, tenzij de atmosfeer in deze tanks ten hoogste 8% zuurstof- of maximaal 20% van de laagste explosiegrens brandbare gassen bevat en waarvan de tanks gesloten zijn.
- ii. Schoonmaken en afgifte van slops
 - 1. Er mogen géén tanks, leeg van gevaarlijke stoffen, worden schoongemaakt.

¹ ADN: Europees Verdrag inzake het internationaal vervoer van gevaarlijke stoffen over de binnenwateren.

2. Er mag géén afgifte plaats vinden van residuen afkomstig van ladingen, die ingevolge het Havenreglement Noordzeekanaalgebied 2012 vallen onder de opsomming van artikel 4.1, vijfde lid.
 - iii. Repareren
 1. Repareren geschiedt conform artikel 4.14 van de Regionale Havenverordening Noordzeekanaalgebied 2012.
- f. Vlothaven, boei 6
- i. Ligplaats nemen (wachten)
 1. Er mogen geen gastankers ligplaats nemen.
 2. Er mogen géén tankschepen, geladen met of leeg van brandbare vloeistoffen met een vlampunt lager dan 55 graden Celsius, ligplaats nemen, tenzij de atmosfeer in deze tanks ten hoogste 8% zuurstof- of maximaal 20% van de laagste explosiegrens brandbare gassen bevat en waarvan de tanks gesloten zijn.
 - ii. Schoonmaken en afgifte van slops
 1. Er mogen géén tanks, leeg van gevaarlijke of schadelijke stoffen, worden schoongemaakt.
 2. Er mag géén afgifte plaats vinden van residuen afkomstig van ladingen, die ingevolge het Havenreglement Noordzeekanaalgebied 2012 vallen onder de opsomming van artikel 4.1, vijfde lid.
 - iii. Repareren
 1. Repareren geschiedt conform artikel 4.14 van de Regionale Havenverordening Noordzeekanaalgebied 2012.

IV.

Het besluit wordt gepubliceerd in het Gemeenteblad en treedt in werking op de dag na publicatie. (anders bij andere gemeenten). Het besluit 077/RHN/2012 wordt op dat moment ingetrokken.

Bijlage: plattegrond d.d. 26-10-2017 nr. N0391_V01, openbare ligplaatsen t.b.v. wachten ex artikel 3.10 behoort bij dit besluit

Datum: 13 november 2017

Namens het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam,

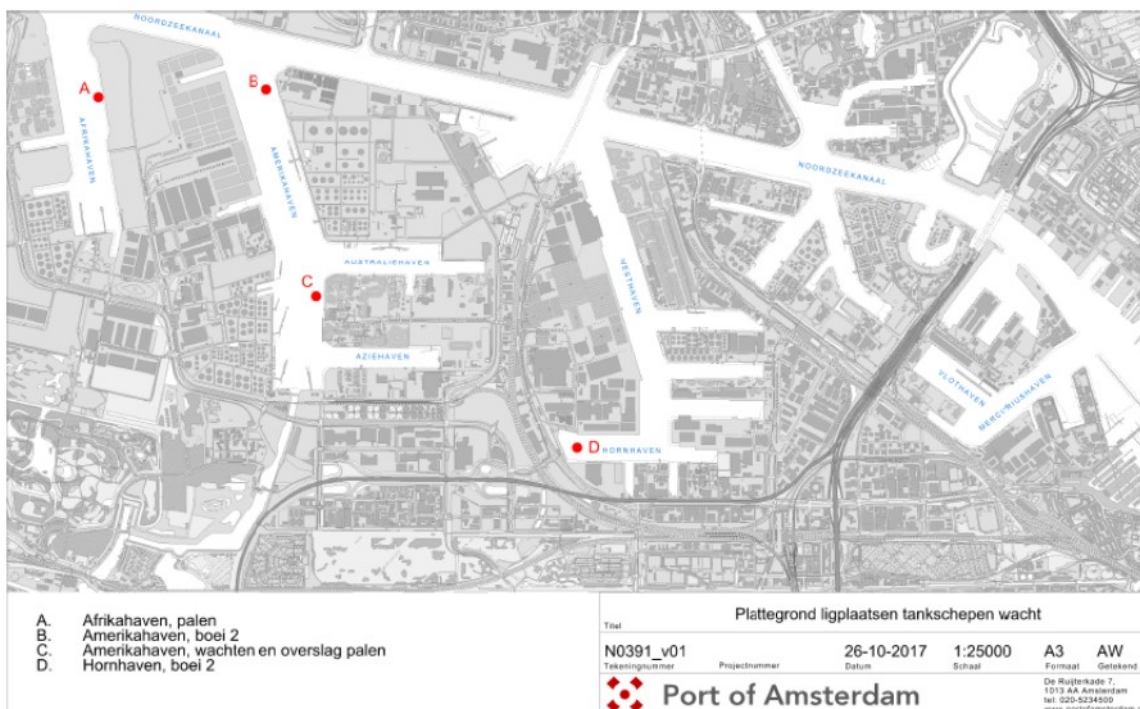
De Havenmeester

M. van de Kerkhof

Ingevolge de Algemene Wet Bestuursrecht kan een belanghebbende binnen zes weken na bekendmaking bezwaar maken tegen dit besluit door het indienen van een bezwaarschrift. Het bezwaarschrift dient te worden gericht aan Burgemeester en Wethouders van Amsterdam, Postbus 202, 1011 PN Amsterdam.

Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend en bevat ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht, alsmede de gronden van het bezwaar. Indien u er voor kiest om u te laten vertegenwoordigen, verzoeken wij u om een machtiging te (laten) overleggen.

Het indienen van een bezwaar heeft geen schorsende werking. Indien onverwijld de spoed vereist is, hangende de bezwaarschriftenprocedure, een schorsing of voorlopige voorziening worden gevraagd van de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Amsterdam, Sector Bestuursrecht Algemeen, Parnassusweg 226, Postbus 75850, 1070 AW Amsterdam. Hieraan zijn griffiekosten verbonden.

Toelichting op het besluit

Per 17/11/2017 wordt Amerikahaven, boei 6 vervangen door een set van afmeerpalen. Door deze aanpassing wordt het af- en ontmeren eenvoudiger en meert het schip af op palen in plaats van ankers en een boei, hierdoor wordt de veiligheid van deze ligplaats vergroot.

In het besluit 076/RHN/2012 wordt Amerikahaven, boei 6 genoemd als locatie. Deze locatie is in dit besluit vervangen door Amerikahaven, wacht- en overslagpalen. Door deze wijziging dient het besluit 076/RHN/2012 vervangen te worden. De geldende voorschriften en beperkingen zijn onveranderd gebleven.

Inleiding

In dit besluit worden de openbare ligplaatsen aangewezen waar tankschepen geladen met of leeg van onverpakte vloeibare gevaarlijke en schadelijke stoffen ligplaats mogen nemen om te wachten. Uit het oogpunt van veiligheid, milieu en een efficiënte ordening in de haven was het noodzakelijk om de openbare ligplaatsen aan te wijzen waar deze tankschepen mogen afmeren en de toegestane activiteiten tijdens het wachten per ligplaats te omschrijven. Bij het aanwijzen van de bedoelde openbare ligplaatsen is rekening gehouden met de aspecten externe veiligheid en milieubelasting in relatie tot de aard en hoeveelheden van de gevaarlijke en schadelijke stoffen en de door de schepen eventueel uitgevoerde activiteiten schoonmaken en repareren tijdens het wachten. Daarnaast wordt aangesloten bij de zonering van de gebiedsvisie externe veiligheid Westpoort, waarbij in zone I de meest risicovolle activiteiten plaatsvinden.

De operationele milieu- en veiligheidsvoorwaarden die vervolgens aan deze activiteiten worden gesteld zijn bij of krachtens de Regionale Havenverordening Noordzeekanaalgebied 2012 als apart artikel opgenomen. (Artikel 4.14 Regionale Havenverordening Noordzeekanaalgebied 2012 (reparatie) en artikel 5.1 van het Havenreglement Noordzeekanaalgebied 2012 (schoonmaken)). Deze artikelen en eventuele aanvullingen of afwijkingen worden in dit besluit bij de specifieke voorwaarden van de activiteiten per ligplaats vermeld.

De activiteit boord-boord overslag van vloeibare lading op openbare ligplaatsen is uitgezonderd; aan te wijzen openbare ligplaatsen waar deze activiteit plaats mag vinden en de voorschriften en beperkingen worden voor deze activiteit in een separaat besluit vastgesteld.

De operationele nautische beperkingen per ligplaats qua ruimtebeslag worden separaat gesteld bij of krachtens de Regionale Havenverordening 2012 (via artikel 3.3 van de Regionale Havenverordening Noordzeekanaalgebied 2012).

In artikel 3.1, eerste lid, onder f van het Havenreglement Noordzeekanaalgebied 2012 wordt specifiek een uitzondering gemaakt voor het ligplaats nemen van tankschepen met gevaarlijke stoffen buiten het oliehavengebied, indien dit schip valt onder de bepalingen van dit besluit. Op deze wijze kunnen deze tankschepen op de aangewezen openbare ligplaatsen afmeren, ondanks het feit dat deze ligplaatsen buiten het oliehavengebied liggen.

Achtergrond

In de aanbevelingen van de International Maritime Organisation (IMO), the safe handling of dangerous cargoes in port areas, is de volgende tekst opgenomen:

“The Port Authority should be empowered to:

Direct when and where a ship, having any dangerous cargoes should anchor, moor, berth or remain within the port area, taking into consideration relevant matters such as the quantity and nature of the dangerous cargoes involved, the environment, the population, the weather conditions; “

Instrument havenverordening

De havenmeester heeft voor de uitvoering van dit toelatingsbeleid van schepen met gevaarlijke en schadelijke stoffen een toetsingskader nodig waarin de criteria voor toelating bepaald zijn. Met andere woorden, welke activiteiten mogen onder welke voorwaarden op welke ligplaats worden uitgevoerd. De uitwerking hiervan is geregeld via plaatselijke regelgeving, de Regionale Havenverordening. Specifiek te noemen zijn de artikelen die gaan over ordening en de operationele voorschriften, die voorwaarden stellen aan activiteiten die door of op het schip worden uitgevoerd.

Ordening

In de havenverordening is onder andere een gebiedszonering opgenomen van oliehavengebieden en niet-oliehavengebieden, een ligplaatszonering voor schepen met verpakte gevaarlijke stoffen en een invaarverbod voor niet-beroepsvaart in bepaalde havenbekkens. Deze genoemde ordeningsartikelen sluiten aan op andere wetgeving, waaronder het Binnenvaartpolitierglement en het ADN². In deze regelingen worden de ligplaatsen geregeld waar binnenvaartschepen met gevaarlijke stoffen ligplaats mogen nemen. Daarnaast sluiten deze ordeningsbepalingen aan op de milieuvergunningen van de stuwadoorsbedrijven, die bepaalde type schepen ontvangen. Zo zijn de oliehavengebieden gesitueerd bij de olieterminals die tankschepen ontvangen. Op deze wijze wordt geregeld welke schepen op welke ligplaatsen mogen afmeren om een goede veiligheidsstructuur op het water in de haven te kunnen waarborgen.

Operationele voorschriften: voorwaarden aan activiteiten

In de havenverordening zijn operationele voorschriften opgenomen ter voorkoming van gevaar, schade of hinder door activiteiten die aan of door (zee)schepen kunnen worden uitgevoerd. Deze activiteiten zijn onder andere afgifte van slops, repareren en schoonmaken.

Strekking van dit besluit

Dit besluit regelt specifiek de leemte in het ligplaatsenbeleid voor tankschepen met onverpakte vloeibare gevaarlijke en schadelijke stoffen op openbare ligplaatsen, gelegen buiten de oliehavengebieden. Uit het oogpunt van veiligheid, milieu en een efficiënte ordening in de haven was het noodzakelijk om de openbare ligplaatsen aan te wijzen waar deze tankschepen mogen afmeren om te wachten en om per ligplaats de toegestane activiteiten te omschrijven.

Om een goede afweging te kunnen maken, welke activiteiten onder welke beperkingen op welke openbare ligplaatsen verantwoord plaats kunnen vinden, wordt per openbare ligplaats een onderbouwing gegeven. Deze onderbouwing bevat een inschatting van de milieugevolgen (lucht en veiligheid) op de betreffende ligplaats.

Daarnaast zal een jaarlijkse monitor plaatsvinden en zullen de veranderingen in de omgeving (aansluiting op bestemmingsplan aan land) permanent worden beschouwd, zodat wanneer noodzakelijk tijdig aanpassingen aan de toegestane activiteiten op de locatie kunnen worden doorgevoerd via een herzien besluit.

Motivatie per ligplaats

Gelet op de resultaten en conclusies van het onderzoek "Externe veiligheidsrisico's van activiteiten met onverpakte vloeibare gevaarlijke stoffen in de haven van Amsterdam", uitgevoerd door Royal Haskoning in 2009 en 2011, zijn per openbare ligplaats de (niet) toegestane activiteiten en de bijbehorende voorschriften en beperkingen per openbare ligplaats beschreven, als integraal onderdeel van het besluit. Daarnaast is bij de aanwijzing tevens rekening gehouden met de gebiedsvisie externe veiligheid westpoort, zodat de toegestane activiteiten passen binnen het karakter van het gebied.

De uitvoering van de toegestane activiteiten zoals onder andere repareren, schoonmaken en bunkeren valt onder de operationele werkingssfeer van de betreffende artikelen bij of krachtens de

² ADN: Europees Verdrag inzake het internationaal vervoer van gevaarlijke stoffen over de binnenwateren.

Regionale Havenverordening Noordzeekanaalgebied 2012. Naast deze milieu- en veiligheidsbepalingen zijn er op de betreffende ligplaats soms nog nautische beperkingen die verband houden met de afmetingen (lengte, breedte, diepgang) van de schepen in relatie tot de beschikbare ruimte ter plaatse. Deze beperkingen zijn per ligplaats opgenomen via een apart besluit op basis van artikel 3.3 van de Regionale Havenverordening Noordzeekanaalgebied 2012.

Afrikahaven, afmeerpalen

Deze locatie is vanwege de ligging in een havenbekken beschut, waardoor de kans op aanvaring zeer gering is. Tevens is deze locatie niet vrij toegankelijk en zijn er in de nabijheid van deze locatie géén kwetsbare objecten. Het is derhalve vanuit de ordening en externe veiligheid acceptabel om tankschepen met alle soorten ladingen toe te laten op deze locatie. Ook alle operationele activiteiten die samenhangen met wachten zoals schoonmaken, repareren, bunkeren en slops afgeven kunnen gelet op de omgeving zonder problemen plaatsvinden onder de operationele voorwaarden, die bij of krachtens de Regionale Havenverordening Noordzee-kanaalgebied 2012 gesteld worden. Voor het droogmaken na het wassen van de tanks met vloeibare gevaarlijke stoffen geldt de beperking, dat dit alléén is toegestaan indien herladen wordt in Amsterdam om emissies in de haven te minimaliseren. Om de risico's en overlast te beperken, zijn operaties met betrekking tot de afgifte van vloeibare gevaarlijke stoffen alleen dan toegestaan, wanneer bewerkstelligd kan worden dat er géén emissies plaatsvinden van gevaarlijke stoffen (dampretourverplichting).

Deze locatie is hiernaast aangewezen als locatie voor binnenvaarttankers om te ontgassen. De specifieke toestemming voor deze activiteit is niet geregeld bij of krachtens de Regionale Havenverordening 2012, maar is vastgelegd in het ADN. Door of namens de Havenmeester, als bevoegde autoriteit voor het ADN, kan de ligplaats worden toegewezen aan de binnentankvaart, waarbij op basis van het ADN nadere voorwaarden kunnen worden gesteld. Hierbij wordt dezelfde lijn gehanteerd als voor de zeetankvaart; de mogelijkheid tot toestemming is alleen aanwezig, als er herladen wordt in Amsterdam. Aanvragen van deze toestemming op basis van het ADN kan door de binnentankvaart geschieden op VHF kanaal 14.

Amerikahaven, boei 2

Amerikahaven, boei 2 ligt op een voor aanvaring meer risicovolle locatie, namelijk nabij de monding van de Amerikahaven. Hierdoor zijn de risico's van het vrijkomen van lading bij een aanvaring aanzienlijk. Bovendien is de boei gesitueerd in de nabijheid van een kantoor, waar veel mensen werken. Vanwege al deze beperkingen kunnen slechts tankschepen op deze boei afmeren, die qua ladingeigenschappen weinig gevaar met zich meebrengen. Ook de toegestane activiteiten zijn beperkt om de risico's te verkleinen.

Amerikahaven, wacht- en overslagpalen

Deze locatie is vanwege de ligging in een havenbekken beschut, waardoor de kans op aanvaring zeer gering is. Tevens is deze locatie niet vrij toegankelijk. Het is derhalve vanuit de ordening en externe veiligheid acceptabel om tankschepen met alle soorten lading toe te laten op deze locatie. Ook alle operationele activiteiten die samenhangen met wachten zoals schoonmaken, repareren, bunkeren en slops afgeven kunnen gelet op de omgeving zonder problemen plaatsvinden onder de operationele voorwaarden, die bij of krachtens de Regionale Havenverordening Noordzee-kanaalgebied 2012 gesteld worden. Voor het droogmaken na het wassen van de tanks met vloeibare gevaarlijke stoffen geldt de beperking, dat dit alléén is toegestaan indien herladen wordt in Amsterdam om emissies in de haven te minimaliseren. Om de risico's en overlast te beperken, zijn operaties met betrekking tot de afgifte van vloeibare gevaarlijke stoffen alleen dan toegestaan, wanneer bewerkstelligd kan worden dat er géén emissies plaatsvinden van gevaarlijke stoffen (dampretourverplichting).

Hornhaven, boei 2

Deze locatie is vanwege de ligging in een havenbekken beschut, waardoor de kans op aanvaring zeer gering is. Tevens is deze locatie niet vrij toegankelijk. Het is derhalve vanuit de ordening en externe veiligheid acceptabel om tankschepen met alle soorten lading toe te laten op deze locatie. Ook alle operationele activiteiten die samenhangen met wachten zoals schoonmaken, repareren, bunkeren en slops afgeven kunnen gelet op de omgeving zonder problemen plaatsvinden onder de operationele voorwaarden, die bij of krachtens de Regionale Havenverordening Noordzee-kanaalgebied 2012 gesteld worden. Voor het droogmaken na het wassen van de tanks met vloeibare gevaarlijke stoffen geldt de beperking, dat dit alléén is toegestaan indien herladen wordt in Amsterdam om emissies in de haven te minimaliseren. Om de risico's en overlast te beperken, zijn operaties met betrekking tot de afgifte van vloeibare gevaarlijke stoffen alleen dan toegestaan, wanneer bewerkstelligd kan worden dat er géén emissies plaatsvinden van gevaarlijke stoffen (dampretourverplichting).

Mercuriushaven, boei 1 & 5

De boeien in de Mercuriushaven liggen op voor aanvaring meer risicovolle locaties. Boei 1 ligt nabij de monding van de Mercuriushaven en boei 5 ligt aan de drukke vaarweg in de Mercuriushaven. Hierdoor zijn de risico's van het vrijkomen van lading bij een aanvaring aanzienlijk. De toegestane activiteiten zijn, gelet op het karakter van de omgeving, beperkt. Om de risico's en overlast te beperken, zijn operaties met betrekking tot schoonmaken en afgifte van vloeibare gevaarlijke stoffen niet toegestaan, omdat dit bij het vrijkomen van deze stoffen risico's met zich mee kan brengen.

Vlothaven, boei 6 & 8

Deze locatie is, vanwege de ligging in een havenbekken, weliswaar beschut, maar er is veel bestemmingsverkeer voor de bedrijven in dit havenbekken. De toegestane activiteiten zijn beperkt, gelet op het karakter van de omgeving. Om de risico's en overlast te beperken, zijn operaties met betrekking tot schoonmaken en afgifte van vloeibare gevaarlijke stoffen niet toegestaan, omdat dit bij het vrijkomen van deze stoffen risico's met zich mee kan brengen.